
3. DIAGNOSI GLOBAL. CONCLUSIONS

3. DIAGNOSI GLOBAL. CONCLUSIONS

ÍNDEX	PÀG.
3.1. INTRODUCCIÓ	145
3.2. SÍNTESI DE LA DIAGNOSI	146
3.3. CONCLUSIONS	153

3.1. INTRODUCCIÓ

Una volta finalitzada la recollida de dades i la seua validació, per tal d'elaborar, d'una banda, la descripció de la situació actual i, d'una altra, la diagnosi dels diferents aspectes estructurals i vectors ambientals del municipi, es pretén recollir en el present document una valoració global de la situació mediambiental del municipi, així com les interrelacions entre aquests vectors.

Durant aquest procés s'han posat de manifest de manera continuada una sèrie de problemàtiques ambientals que són el resultat de les relacions entre els diferents vectors ambientals.

Per tant, la diagnosi ambiental elaborada s'ha de contemplar d'una manera global amb l'objectiu de definir unes **línies estratègiques ambientals** que engloben aquests vectors ambientals relacionats entre ells mateixos.

Aquestes línies estratègiques inclouen una sèrie de **Programes d'actuació** que actuen sobre les diferents incidències ambientals que conformen cada línia.

Posteriorment, per a cada un dels Programes d'actuació ací definits es desenvoluparan les **accions**, que en conjunt constituïran el **Pla d'Acció Ambiental**, el qual permetrà el desenvolupament sostenible del municipi.

3.2. SÍNTESI DE LA DIAGNOSI

Una vegada es disposa de tota la informació de base per a cada vector i s'han identificat els problemes associats a aquests, es fa un tractament global d'aquests resultats per tal d'identificar com es relacionen les diferents problemàtiques detectades.

El resultat és aquesta síntesi de la diagnosi ambiental:

⇒ REVISIÓ DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES I RECUPERACIÓ I PRESERVACIÓ DE LES ÀREES D'INTERÉS NATURAL

Dels usos actuals del sòl a Benifaió, un 16 % aproximadament és urbanitzable, mentre que el 84 % restant és sòl no urbanitzable. Dins del sòl urbanitzable, el destinat a habitatges té el major percentatge (90 ha), mentre que el sòl industrial ocupa 20 ha.

El planejament vigent data de 1991, qualificant com a urbanitzables zones que tenen un risc alt d'inundació. A més a més, el creixement del poble fins ara no ha incorporat criteris de sostenibilitat. Per tant, caldria redactar un Pla General d'Ordenació Urbana de manera que s'hi incloguen una revisió dels criteris i una adaptació a les necessitats de protecció del medi actuals.

El municipi també presenta diverses problemàtiques derivades de la dispersió de les zones residencials amb la presència d'urbanitzacions ubicades a la perifèria del municipi.

Una problemàtica important del municipi és la fragmentació, a causa del pas de la carretera nacional N-340, la línia de ferrocarril (RENFE) i la futura línia projectada del tren d'alta velocitat, AVE.

Al municipi no es localitza cap espai protegit a nivell autonòmic. El sòl protegit a nivell municipal correspon a àrees de matollar situats en la part oriental del municipi, així com també les vies pecuàries i els barrancs. Pràcticament la totalitat del sistema forestal del municipi ha estat modificat per conreus. El sòl de tipus forestal representa una part molt baixa del municipi, aproximadament unes 45 ha.

⇒ LA XARXA VIÀRIA GENERAL ES BASA, EN GRAN PART, EN CARRETERES D'ÀMBIT COMARCAL, EXISTINT BONA COMUNICACIÓ AMB LES POBLACIONS VEÏNES. NO OBSTANT AIXÒ, LES VIES DE RENFE ACTUEN COM A BARRERA ARTIFICIAL QUE PROVOCA DEFICIÈNCIES D'ACCESSIBILITAT

La xarxa viària que comunica el municipi de Benifaió amb l'exterior està formada, principalment, per les carreteres VV-1046, que connecta Benifaió amb la N-340 (Cadis-Barcelona), i la VV-3021 (a Catadau), la VV-3320, que comunica amb Alzira, i la VV-1047, que uneix Benifaió amb Almussafes i la N-332.

A causa que algunes d'aquestes carreteres comuniquen amb carreteres d'àmbit nacional, com la VV-1046 que connecta amb la N-340, es pot dir que el municipi de Benifaió està ben comunicat amb les poblacions veïnes i amb València.

Els problemes de trànsit del municipi es produeixen en les principals avingudes i carrers, i en aquelles vies d'accés a l'interior del nucli urbà a causa d'una major activitat comercial.

En el municipi de Benifaió hi ha dues xarxes ferroviàries: la RENFE i la FGV, que suposen una bona comunicació del municipi amb altres poblacions i amb la ciutat de València. No obstant això, l'existència d'aquest sistema de transport comporta riscos importants per a la població.

Les vies de RENFE recorren pel municipi de Benifaió, de sud a nord, separant el nucli urbà i el polígon industrial de Jaume I. Al pas de les vies del tren pel sud del municipi fins arribar a l'estació hi ha un mur d'uns 3 metres d'altura que limita amb els primers habitatges. Des de l'estació en direcció al nord no hi ha cap mur, tanca o pantalla perimetral que delimita la zona de les vies de RENFE, i només hi ha senyalització vertical que indica: "No creueu ni circuleu per la via", segons l'article 169 de la Llei 16/1987. Tot i això, els habitants de Benifaió poden creuar les vies sense cap dificultat, de manera que es genera un risc potencial d'accidentabilitat.

La xarxa viària municipal disposa de tres passos a nivell que travessen les vies de RENFE, dos dels quals es troben situats dins el nucli urbà, que són un altre punt de risc potencial.

A aquesta problemàtica esmentada de la xarxa ferroviària, s'afegeix la proposta del Ministeri de Foment de construir una nova línia de ferrocarril per al pas del tren AVE pel sòl municipal de Benifaió, que pot produir importants agressions mediambientals i socials.

⇒ POTENCIAR LES POLÍTIQUES ORIENTADES AL ESTALVI DELS RECURSOS HÍDRICS, A LA MILLORA DE LA QUALITAT DEL ABASTIMENT I AL CONTROL SOBRE ELS VESSAMENTS INDUSTRIALS

Les nombroses extraccions d'aigua de l'aqüífer de la Plana de València fan que, tot i la seua riquesa hídrica, s'observen símptomes de sobreexplotació. La dinàmica de l'aqüífer s'ha invertit en els darrers anys, passant-se d'una situació en la que l'aqüífer alimentava a l'Albufera i als canals de reg existents a la zona, a una situació inversa en la que és l'Albufera i els canals el principal alimentador de l'aqüífer.

El gran nombre de pous no censats en el municipi dóna lloc a un important desconeixement del volum d'aigua subterrània exanada de l'aqüífer.

Pel que fa a la qualitat de l'aigua d'abastiment de Benifaió, aquesta es de qualitat mediocre, amb alts continguts de magnesi, calci, sulfats i altres anions que li confereixen un valor de conductivitat alt. El principal problema que presenten les aigües de la zona és la contaminació per nitrats, a causa de roines pràctiques agràries que utilitzen adobs nitrogenats indiscriminadament.

Benifaió figura com a zona vulnerable a la contaminació per nitrats de fonts agràries segons el Decret 13/2000 del Govern Valencià i s'insta al municipi a l'aplicació de les bones pràctiques agràries en aquest municipi, segons l'Ordre de 29 de març de 2000 de la Conselleria d'Agricultura Pesca i Alimentació.

L'Ajuntament de Benifaió conscient d'aquest dèficit de qualitat va fer un ban, l'octubre de 1999 recomanant que no s'utilitzara l'aigua d'abastiment per a l'elaboració dels aliments infantils i per a beure directament aquest col·lectiu de la població, i des de maig de 1991 el municipi disposa d'una planta potabilitzadora d'aigua. L'instal·lació està dissenyada per a produir 25 m³/dia d'aigua tractada mitjançant un procés d'òsmosi inversa.

Pel que fa als vessaments industrials, cal actualitzar la informació respecte a les autoritzacions de vessament que les empreses del municipi han de tenir per a poder vessar les seues aigües residuals al clavegueram municipal.

⇒ LA QUALITAT DE L'AIRE ES VEU AFECTADA PER LA PRESENCIA D'OLORS PROCEDENTS DE LES ACTIVITATS INDUSTRIALS

Malgrat la manca de dades sobre els valors d'immissió al municipi de Benifaió que no han permès avaluar l'estat de l'ambient atmosfèric, és patent la baixa qualitat de l'aire, a causa de les males olors, que provenen d'una indústria agroalimentària molt pròxima al nucli urbà.

Es fa necessari desplaçar una unitat mòbil de mesurament de la contaminació atmosfèrica per a obtenir dades representatives que poden permetre tenir conclusions i adoptar mesures correctores.

⇒ ELEVADA INFLUÈNCIA ACÚSTICA DE LES FONTS PUNTUALS

Les indústries del municipi es troben majoritàriament als polígons industrials de Jaume I i la Font de Mussa. El polígon de la Font de Mussa no presenta una afectació acústica sobre la població. Per contra, el polígon de Jaume I té una incidència acústica elevada, tal com mostren els valors mesurats en el treball de camp elaborat durant el mes de setembre de 2000.

En el polígon industrial de Jaume I, els valors obtinguts mostren un nivell equivalent de 63,7 dBA en el barri Gorrioto, procedent de les activitats industrials situades en aquesta zona, i 64,7 dBA a l'avinguda de Jaume I, procedent principalment del trànsit.

Cal destacar la influència acústica de l'empresa Roquette-Laisa España S.A. sobre la població, amb uns nivells equivalents molt superiors als valors recomanats per la OMS (55 dBA en període diürn i 50 dBA en període nocturn).

Al carrer d'Alginet, on s'ubiquen els habitatges més pròxims a l'empresa Roquette-Laisa España S.A., el nivell equivalent sonor, en període diürn, ha estat de 68,7 dBA, 13,7 dBA superiors als valors recomanats per l'OMS. En el període nocturn el nivell equivalent és només uns 3 dBA menor, amb un valor de 66 dBA, 16 dBA per sobre els nivells recomanats per l'OMS.

A més a més, s'ha de tenir en compte que el soroll de fons mesurat en aquesta zona és més alt durant el període nocturn, amb 61 dBA, que durant el període diürn, amb 55,5 dBA. Així com també passa amb el nivell mínim mesurat, el qual és de 60,7 dBA en període nocturn i de 54,7 dBA en període diürn.

Un altre impacte acústic el provoquen els bars amb ambient musical, els quals es troben situats dins el nucli urbà, per la qual cosa causen molèsties als veïns (la música, les terrasses a l'estiu i el trànsit derivat de la seua afluència). A algun d'ells, com per exemple el bar Cap i Cua, s'han portat a terme mesures correctores per tal de disminuir l'impacte acústic del trànsit que se'n deriva. La discoteca Fontana, situada fora del nucli urbà, origina molèsties a la urbanització pròxima.

⇒ LA RECOLLIDA SELECTIVA DE RESIDUS ESTÀ MOLT DESENVOLUPADA

El municipi de Benifaió té implantada la recollida selectiva de residus. Es troben contenidors selectius (paper/cartró, vidre, envasos lleugers i roba). Així i tot, en alguns casos no es fa a tots els nuclis del municipi.

L'Ajuntament implantà des de gener del 2000 un sistema d'arreglada selectiva de paper/cartró dirigida especialment als grans generadors. També hi ha 38 comerços i xicotetes empreses del polígon que participen en aquest sistema. A més a més, es varen instal·lar contenidors als centres educatius per a l'arreglada de paper/cartró també en aquests col·lectius.

A més a més, a Benifaió es troben distribuïts una sèrie de contenidors per organismes i comerços, que VAERSA (empresa pública de la Conselleria de Medi Ambient) disposa per a la recollida de tubs fluorescents i altres elements mercurials. També té distribuïts per diferents locals públics i privats del municipi (comerços principalment) contenidors de xicotetes dimensions en què la població diposita les piles usades.

⇒ UN 35 % DE LES ACTIVITATS INDUSTRIALS DEL MUNICIPI NO TENEN FORMALITZADA LA L·LICÈNCIA MUNICIPAL D'ACTIVITATS. EXISTEIX UN BAIX COMPLIMENT DE LES OBLIGACIONS AMBIENTALS PER PART DE LES INDÚSTRIES

Tot i l'elevat nombre d'activitats del municipi amb la llicència d'activitats formalitzada (65 %), hi ha un important percentatge d'activitats que disposen de llicència d'instal·lació pendent de la definitiva, a causa de no haver aplicat encara les mesures correctores imposades per l'Ajuntament. En concret aquestes empreses representen el 30 %. Així mateix, segons fonts municipals hi ha un 5 % que no disposen ni tan sols d'expedient obert en l'ajuntament de Benifaió.

La gestió dels residus perillosos d'origen industrial a Benifaió és prou insuficient, segons reflecteix el nombre de productors de residus perillosos inscrits a la Conselleria de Medi Ambient. No hi ha cap gran productor registrat. Hi ha un important desconeixement de la quantitat de residus industrials generats al municipi. Al municipi hi ha un total de 26 empreses considerades potencials productors de residus perillosos, pel tipus d'activitat que desenvolupen, i que no es troben inscrits a la llista de la Conselleria de Medi Ambient.

Pel que fa a l'impacte sobre l'atmosfera, s'han identificat al municipi 12 indústries que desenvolupen activitats incloses dins el Catàleg d'Activitats Potencialment Contaminants de l'Atmosfera (CAPCA), de les quals només 3 consten com a tal. A més a més, aquest catàleg es considera poc actualitzat per part de Conselleria.

Pel que fa a les indústries potencialment contaminadores de les aigües, segons dades de l'Entitat de Sanejament, de les 95 empreses comptabilitzades com a obligades a fer la Declaració de Productor d'Aigües Residuals (DPAR) de les aigües residuals vessades, només 18 la tenen formalitzada.

A l'Ordenança Municipal d'Abocaments s'estableix l'obligatorietat de disposar una arqueta de registre d'accés lliure des de l'exterior, condicionada per a aforar els cabals, així com per a l'extracció de mostres. De les 95 activitats que haurien de disposar d'aquest tipus d'arqueta de registre, només 13 en disposen. Malgrat que l'Ordenança d'Abocaments és de l'any 1998, encara s'està començant a implantar el procediment de concessió de les autoritzacions pels abocaments industrials.

És fa necessari potenciar el control ambiental sobre les activitats industrials de Benifaió tant pel que fa al tràmit de la llicència d'activitat com a les inspeccions ambientals.

El fet de sol·licitar informes periòdics a les diferents administracions competents en la matèria (Conselleria de Medi Ambient, Entitat de Sanejament, Confederació Hidrogràfica del Xúquer...) referents a dades ambientals de les indústries, podria ser una eina útil.

És important conscienciar les empreses de la necessitat de portar a terme estudis de minimització d'efluents residuals, l'ús de tecnologies netes així com activitats de formació i sensibilització ambiental per als treballadors.

⇒ L'APROVACIÓ DE L'AGENDA 21 FA NECESSARI ADOPTAR NOUS CRITERIS AMBIENTALS A L'ORGANITZACIÓ MUNICIPAL AIXÍ COM UNA MAJOR IMPLICACIÓ DEL PERSONAL MUNICIPAL I DELS CIUTADANS EN GENERAL

El disseny de l'Agenda 21 Local requereix la participació i el consens dels ciutadans. L'aprovació del Pla d'Acció Ambiental, la seua difusió i la creació d'un Fòrum Ambiental podria ser la figura escollida per a vertebrar i coordinar aquesta participació.

La manca d'activitats envers el medi ambient de les diferents entitats ciutadanes del municipi i la manca de mitjans de difusió, com ràdio o TV local, és un aspecte a potenciar. La creació d'un espai dedicat al medi ambient en els mitjans de comunicació local ajudaria per a obtenir una regularitat en la difusió i una major participació ciutadana.

L'estructura actual de la Regidoria de Medi Ambient de l'ajuntament de Benifaió és insuficient, tan sols compta a nivell polític amb la regidora de Medi Ambient i a temps parcial, amb l'enginyer tècnic municipal i amb la brigada d'obres i serveis municipal. S'ha de dir que amb la creació de l'oficina i la figura de l'assessor de medi ambient està fent-se un pas endavant pel medi ambient.

L'organització municipal també pot millorar la gestió ambiental promovent una major implicació del personal en qüestions relacionades amb el medi ambient. La comunicació ambiental amb els municipis veïns o implantant un sistema de gestió mediambiental. També la promoció de l'adquisició de béns i serveis respectuosos amb el medi ambient pot ser una bona eina.

No obstant això, cal fomentar una sèrie d'aspectes ambientals per tal d'aconseguir un desenvolupament sostenible, com poden ser l'assessorament ambiental i bones pràctiques ambientals a les indústries, l'ús d'energies renovables, la promoció d'itineraris i rutes de coneixement de l'entorn natural, la reducció del consum d'aigua, el foment de la recollida selectiva i de l'ús de l'ecoparc, etc.

Per últim, el consum energètic de l'Ajuntament representa un 3 % del total del municipi. S'observa un bon control de la despesa municipal, però una manca d'explotació de les dades, amb l'objectiu de millorar l'eficiència energètica i optimització del consum.

3.2. CONCLUSIONS

Tal i com ja s'ha explicat, a partir de les problemàtiques ambientals detectades i les seues interrelacions es defineixen unes línies estratègiques i programes d'actuació que formen el Pla d'Acció Ambiental.

Segons els aspectes comentats a la síntesi de la diagnosi, les línies estratègiques del Pla d'Acció Ambiental seran les següents:

- *Definició dels criteris de desenvolupament i necessitat de preservar el sòl no urbanitzable.*

Aquesta línia incorporarà programes i accions del tipus:

- Establiment de criteris de protecció de l'entorn natural.
- Potenciar la cohesió urbana a partir del centre urbà.
- Recuperació i revaloració de l'entorn natural.
- Protecció de les zones d'interés ambiental agrícola, forestal i paisatgístic.
- Conservació paisatgística.
- Creació d'infraestructures d'oci i esplai.
- Definició de zones d'especial protecció.
- Treballar preferentment amb el sòl ja urbanitzat i preservar el que queda per a urbanitzar, abans de créixer més.
- Fomentar el creixement dels espais verds públics.

- *Millorar la mobilitat intramunicipal i intermunicipal.*

Aquesta línia incorporarà programes i accions del tipus:

- Adequar el transport públic a les necessitats de la ciutadania.
- Reduir l'ús del transport privat per l'interior del municipi, afavorint la circulació de vianants i de bicicletes.
- Aplicar criteris ambientals en la gestió del trànsit.
- Millorar la mobilitat entre municipis.
- Potenciar el traçat de les vies de ferrocarril actuals, enfront de noves infraestructures.
- Seguiment administratiu del futur traçat de l'AVE.
- Millora de la senyalització del municipi.

□ *Millorar la qualitat de l'aire.*

Aquesta línia incorporarà programes i accions del tipus:

- Ubicació d'una unitat mòbil de control de la contaminació atmosfèrica
- Control de les activitats potencialment contaminadores de l'atmosfera.
- Inventari d'emissions atmosfèriques del municipi.
- Establiment de plans orientats a minimitzar l'emissió d'olors.
- Pla de vigilància ambiental de la qualitat de l'aire.
- Potenciar el coneixement de la qualitat atmosfèrica del municipi.

□ *Millora del medi ambient urbà i la contaminació acústica*

Aquesta línia incorporarà programes i accions del tipus:

- Millora del mobiliari urbà.
- Adaptació de les Normes de Prevenció de la Contaminació Acústica.
- Realització de cadastres sònics.
- Control de la contaminació acústica.

□ *Potenciar les polítiques orientades a minimitzar i segregat residus*

Aquesta línia incorporarà programes i accions del tipus:

- Incrementar les taxes de recollida selectiva.
- Incorporar la recollida de la fracció orgànica.
- Elaborar un pla de distribució de contenidors.
- Elaborar un pla de gestió de residus municipals.
- Implantar un ecoparc.
- Elaborar un pla de gestió de residus agropecuaris.
- Elaborar un pla de gestió de residus industrials.

□ *Major control ambiental a les indústries instal·lades en el municipi*

Aquesta línia incorporarà programes i accions del tipus:

- Control ambiental d'indústries, comerços i activitats potencialment contaminadores.
- Control de compliment de les obligacions ambientals.
- Promoure la minimització de residus i la utilització de tecnologies netes en les indústries.
- Implantació de l'Ordenança d'Abocaments a la xarxa de clavegueram.
- Foment de la agricultura ecològica.
- Implantació de tecnologies estalviadores d'aigua en l'agricultura i en la indústria.
- Adopció d'un codi de bones pràctiques agràries.

- *Foment de la participació ciutadana i incorporació de criteris ambientals a l'organització municipal*

Aquesta línia incorporarà programes i accions del tipus:

- Creació del Fòrum Ambiental i impuls de la participació ciutadana.
- Millora de l'organització i gestió ambiental municipal.
- Foment de l'educació ambiental i sensibilització ambiental.
- Foment de l'estalvi de recursos naturals i de la reducció i el reciclatge dels residus.
- Optimització del consum energètic municipal.
- Optimització del sistema d'enllumenat públic.